

Національна рада з питань електронних медіа Латвії

(National Electronic Mass Media Council)

20 жовтня 2021 року

м. Рига

Рішення № 439/1-2

Про анулювання ліцензії на мовлення № АА-095/1 телевізійного каналу «ПЕРВЫЙ БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ» - електронного медіа ТОВ «ПЕРВЫЙ БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ»

Національна рада з питань електронних медіа (NEPLP) у складі: голова NEPLP Іварс Аболіньш, заступник голови NEPLP Аурелія Ієва Дривіте, члени NEPLP Патрік Грива та Ієва Калдерауська, за участі представників ТОВ «ПЕРВЫЙ БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ» (ПБК)

ВСТАНОВИЛИ:

22 жовтня 2020 року NEPLP ухвалила рішення № 358 про розповсюдження інших програм електронних медіа на телевізійному каналі «ПЕРВЫЙ БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ», що є порушенням основних умов ліцензії на мовлення, яка була видана каналу і передбачає 0% розміщення інших програм електронних медіа. Таким чином було порушено вимогу ч.3 ст. 24 Закону про електронні медіа Латвії (EPPL) щодо зобов'язань дотримання основних умов ліцензії на мовлення та вчинено правопорушення, передбачене ч.1 ст. 79 EPPL. Передачі включалися до програми кілька разів на день, протягом кількох тижнів, систематично порушуючи вимоги виробництва електронних медіапрограм, що вважається істотним порушенням. За таке порушення з боку NEPLP було накладено на ПБК штраф у розмірі 3000 євро. На це рішення ПБК подав апеляційну скаргу. Рішенням Відземського міського суду міста Риги від 10 березня 2021 року апеляційну скаргу ПБК на рішення NEPLP № 358 від 22 жовтня 2020 року було відхилено, а рішення NEPLP було залишено без змін. Це рішення також було оскаржено ПБК. На підставі рішення палати кримінального суду Ризького обласного суду від 11 травня 2021 року на підставі ч. 6 статі 245 Закону про адміністративну відповідальність Латвії у відкриті апеляційного провадження за заявою ПБК було відмовлено. Рішення суду попередньої інстанції від 10 березня 2021 року було підтримано та набрало законної сили 11 травня 2021 року.

22 жовтня 2020 року NEPLP ухвалила рішення № 363 (18012000001420-2) про вчинення ПБК адміністративного правопорушення, передбаченого ст. 79 EPPL, - у програмі «ПЕРВЫЙ

БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ» у період з 15 червня 2020 року до 28 червня 2020 року щодо недостатнього обсягу європейських аудіовізуальних творів. Таким чином були порушені вимоги, передбачені ч.3 ст. 24 EPPL, щодо виконання основних вимог ліцензії на мовлення та зобов'язання забезпечувати обсяг європейської аудіовізуальної продукції у програмах не менше 51% ефірного часу протягом тижня. Враховуючи, що порушення є серйозним, зобов'язання по забезпеченню обсягу європейської аудіовізуальної продукції у програмах передбачено Директивою ЄС про аудіовізуальні медіапослуги (Директива) і застосовується до будь-якої телевізійної програми, зареєстрованої у ЄС, в той час коли за результатами першого тижня моніторингу каналу *«ПЕРВЫЙ БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ»* було виявлено більш ніж у тричі менший від мінімального обсяг європейських аудіовізуальних творів, тоді як під час другого тижня моніторингу – трохи більше половини необхідного обсягу. NEPLP застосувала санкцію у вигляді штрафу до ПБК у розмірі 6 000 євро.

На це рішення з боку ПБК було подано апеляційну скаргу. Рішенням Відземського міського суду міста Риги від 13 квітня 2021 року апеляційна скарга ПБК на рішення NEPLP № 363 (18012000001420-2) від 22 жовтня 2020 року була залишена без розгляду та змін. Це рішення також було оскаржено ПБК. На підставі рішення палати у кримінальних справах Ризького обласного суду від 8 вересня 2021 року на підставі ч.6 ст. 245 Закону про адміністративну відповідальність Латвії у задоволенні скарги ПБК було відмовлено, а рішення суду попередньої інстанції залишено без змін та набрало чинності з 8 вересня 2021 року.

25 лютого 2021 року NEPLP ухвалила рішення № 101/1-2 (180120000000221-2) щодо ПБК через те, що на каналі *«ПЕРВЫЙ БАЛТИЙСКИЙ КАНАЛ»* 30 грудня 2020 року транслювалася програма *«Жить здорово»*, де широко поширювалася інформація про те, що коронавірус - це інфекція з низьким рівнем зараження, особливо до неї невразливі діти та особи похилого віку, і що вживання під час харчування оселедця, який містить високий рівень вітаміну D, дає змогу захиститися від коронавірусу. Таким чином ПБК порушив вимоги щодо виробництва програм електронних медіа, які передбачені п.9 ч.1 ст. 26 EPPL, – поширювалася інформація, яка загрожує здоров'ю населення або може становити серйозну загрозу, а також вчинено адміністративне правопорушення, передбачене ч. 1 ст. 80 EPPL. Порушення вважається серйозним, оскільки контент, що поширювався, загрожує здоров'ю населення або може становити значну загрозу для його здоров'я, в тому числі нести небезпеку не лише окремій особі, а й системі охорони здоров'я загалом. NEPLP застосувала до ПБК санкцію у вигляді штрафу у розмірі 6000 євро. На це рішення ПБК подав скаргу. Рішенням Відземського міського суду міста Риги від 3 червня 2021 року скаргу ПБК на рішення NEPLP від 25 лютого 2020 року № 101/1-2 (180120000000221-2) було відхилено, а рішення залишено без змін. Це

рішення також було оскаржено ПБК. На підставі рішення палати у кримінальних справах Ризького обласного суду від 29 вересня 2021 року на підставі п.1 ч. 1 ст. 227 та ст. 247 Закону про адміністративну відповідальність Латвії скаргу було залишено без розгляду, а рішення суду попередньої інстанції залишено без змін. Апеляційну скаргу ПБК було відхилено, а ухвала суду набрала законної сили з 29 вересня 2021 року.

Враховуючи зазначене, можна зробити висновок, що в період з березня по грудень 2020 року ПБК допустив у своїй діяльності три серйозних порушення нормативно-правових актів Латвії, що регулюють медіасферу країни (всі три порушення - це порушення EPPL).

Всі перераховані рішення NEPLP щодо накладення штрафу у справах про адміністративні правопорушення були оскаржені ПБК у судах двох інстанцій, отож можна зробити висновок, що ПБК не визнав себе винуватим у жодній справі про порушення, а також ПБК не розуміє природи порушень та їх впливу на існування якісного, демократичного інформаційного простору в інтересах суспільства та громадської безпеки.

Провина юридичної особи має визначатися з урахуванням двох умов: по-перше, чи мала юридична особа можливість забезпечити дотримання норм, за порушення яких передбачена адміністративна відповідальність, по-друге, чи вжила юридична особа необхідних заходів для забезпечення дотримання цих норм (див. рішення Департаменту адміністративних справ Верховного Суду від 5 березня 2009 року у справі № SKA-19/2009).

ПБК мав можливість забезпечити дотримання законів і нормативних актів, що регулюють медіасферу, а також вжити всіх необхідних заходів для забезпечення дотримання зазначених зобов'язань та вимог, але цього не було зроблено.

Враховуючи викладене, NEPLP

РОБИТЬ ВИСНОВОК:

Відповідно до п.1 ч.3 ст.21 EPPL, NEPLP має право анулювати дозвіл на мовлення або дозвіл на ретрансляцію, якщо електронне медіа було тричі за рік притягнуто до відповідальності за істотні порушення нормативно-правових актів, що регулюють діяльність електронних медіа. ПБК було покарано за суттєві порушення EPPL 22 жовтня 2020 року (за порушення, вчинене в період з 20 березня по 5 квітня 2020 року); 22 жовтня 2020 року (за порушення, вчинене в

період з 15 червня по 28 червня 2020 року); 25 лютого 2021 року (за порушення, вчинене 30 грудня 2020 року).

Оцінюючи порушення нормативних актів, допущені ПБК, можна зробити висновок, що кожне з порушень кваліфіковано як істотне порушення, оскільки було завдано шкоду таким правам та інтересам, що підлягають особливому захисту – здоров'я та безпека населення та держави, особливо під час надзвичайних ситуацій. Також відбувалося систематичне порушення вимог виробництва електронних медіапрограм та основних умов ліцензії на мовлення, яка була видана. Наприклад, відсутність належного обсягу європейських аудіовізуальних творів у програмі не відповідає одній із головних цілей Директиви ЄС про аудіовізуальні медіапослуги, яка полягає у просуванні європейського аудіовізуального контенту та зміцненні європейського аудіовізуального ринку. У Директиві зазначається, що держави-члени мають заохочувати розвиток достатнього великого ринку телевізійних продуктів для відновлення необхідних інвестицій не тільки шляхом введення загальних правил для забезпечення доступності національних ринків, але і шляхом планування, де це можливо і за допомогою належних засобів, щоб обсяг європейських аудіовізуальних продуктів становив більшість контенту телевізійного мовлення у всіх державах-членах. Окрім того, без забезпечення достатнього обсягу європейських аудіовізуальних творів, не просувається різноманітність та розвиток латвійського та європейського культурного середовища.

Також необхідно підкреслити, що недотримання основних умов ліцензії, наданої мовнику, щодо виробництва та розповсюдження контенту є серйозним порушенням, оскільки поширення програми, яка не відповідає початковим умовам ліцензії, не відповідає суспільним інтересам та меті, відповідно до якої їй було надано дозвіл на мовлення NEPLP. На думку NEPLP, систематичне порушення нормативних актів, систематичне істотне порушення основних умов ліцензії на мовлення, яка була видана, а також поширення інформації, що ставить під загрозу здоров'я та безпеку громадян та держави, несумісні із завданнями функціонування електронного медіа – інформування, навчання та розважання аудиторії.

Відповідно до п.2 ст. 2 EPPL метою Закону є *«забезпечення свободи вираження поглядів та думок, загального доступу до суспільно значущої інформації та безперешкодної підтримки та розвитку вільної, демократичної дискусії, відкриття можливостей кожному жителю Латвії самостійно формувати свою думку щодо процесів, які відбуваються в країні, а отже сприяти його участі як члена демократичного суспільства»*.

На думку NEPLP, ПБК неодноразово допускаючи порушення нормативних актів у своїй діяльності, не досягає зазначеної мети діяльності електронного медіа та завдань щодо інформування, навчання та розважання аудиторії, а також не сприяє захисту суспільних інтересів та розвитку електронного медіасередовища.

Беручи все це до уваги, а також наголошуючи на тому, що електронне медіа вчинило порушення і у 2018 та 2019 роках також, і досі триває судове провадження щодо чергового виявленого порушення у діяльності ПБК – зокрема, у тому числі, щодо інформації, поширеної 27 грудня 2020 року у програмі «Здоров'я», про те, що коронавірус не має високого рівня інфікування; діти не є небезпечними для зараження бабусь та дідусів; коронавірус має легкі симптоми і низьку смертність у порівнянні з іншими захворюваннями; коронавірус нежиттєздатний для безсимптомних носіїв вірусу, а пацієнти з безсимптомним коронавірусом не є заразними, таким чином поширюючи контент, який становить загрозу для здоров'я населення або може нести істотну загрозу. За вказане порушення NEPLP застосувала до ПБК санкцію у вигляді штрафу. Рішення оскаржено з боку ПБК. Рішенням Відземського міського суду міста Риги від 1 жовтня 2021 року апеляційну скаргу ПБК відхилено, а рішення NEPLP залишено без змін.

Таким чином можна зробити висновок, що ПБК систематично вчиняє порушення та не визнає їх. Під час засідань NEPLP представники ПБК досі не визнали, що в його діяльності були допущені адміністративні порушення.

Електронне медіа не здійснювало заходів, які б сприяли дотриманню законів та нормативних актів й запобігали подальшим порушенням. NEPLP зазначає, що штрафи, накладені у провадженнях про адміністративні правопорушення за рішеннями регулятора щодо ПБК, які набрали законної сили, на момент ухвалення цього рішення, сплачені частково. Враховуючи таке, не можна виключати, що порушення нормативних актів будуть продовжуватися, а застосування адміністративних стягнень – штрафів – не сприятиме запобіганню нових порушень.

NEPLP зобов'язана розробляти політику електронних медіа відповідно до національних інтересів Латвії, створювати рівні умови роботи для всіх медіа під юрисдикцією Латвії, а також сприяти підвищенню конкурентоспроможності електронних медіа під юрисдикцією Латвії на латвійському, європейському та світовому ринках.

Інакше б виникла ситуація, коли один учасник ринку, неодноразово порушуючи нормативні акти, мав би можливість продовжувати діяльність поряд із такими електронними медіа, які сумлінно виконують свої зобов'язання, визначені законом.

Оцінивши всі матеріали, NEPLP прийшла до висновку, що допущені порушення мають значний вплив на діяльність електронного медіа, а також на роботу медіасектору загалом, і не сумісні з успішною та правовою діяльністю електронного медіа із врахуванням суспільних інтересів.

Враховуючи зазначене, на підставі п.2 ч.1 ст. 60, п.1 ч. 1 ст. 21 та ч.3 ст. 21 EPPL

ВИРІШИЛИ:

1. Анулювати ліцензію на мовлення № АА-095/1, видану електронному медіа ПБК, реєстраційний № 40003602140, починаючи з 26 жовтня 2021 року.
2. Опублікувати на вебсторінці NEPLP в мережі Інтернет та в офіційному виданні «Latvijas Vēstnesis» повідомлення про анулювання ліцензії на мовлення № АА-095/1, виданого електронному медіа ПБК.
3. Повідомити ПБК про ухвалене рішення.
4. Відповідальність за виконання рішення несе член NEPLP Патрік Грива.

Рішення набирає чинності з моменту повідомлення про таке рішення.

Рішення може бути оскаржено протягом одного місяця з дня набрання ним чинності до Ризького адміністративного окружного суду, за адресою: вул. Балдонеса, 1А, місто Рига.

NEPLP зазначає, що відповідно до п. 10 ч.4 ст 185 Адміністративно-процесуального кодексу Латвії оскарження цього рішення не зупиняє його дію.

Голова NEPLP

Іварс Аболіньш

Документ підписаний електронним підписом і містить позначку щодо часу